

Veiledning

Søknad om utslipp av avløpsvann

Hvem har søknadsplikt?

Når du skal etablere et utslipp av sanitært avløpsvann eller øke et eksisterende utslipp vesentlig, må du søke kommunen om utslippstillatelse. Hvis utslippet fra bolighus, hytter eller virksomheter som tilsvarer et totalt utslipp på mindre enn 50 personekvivalenter (pe)*, fyller du ut søknadsskjemaet ”Søknad om utslipp av sanitært avløpsvann fra hus og hytter”. Skjemaet gjelder både separate utslipp av sanitært avløpsvann og utslipp fra små husansamlinger som samarbeider om felles avløpsløsning. Søknadsplikten gjelder også når avløp går til tett tank. **Skjemaet gjelder ikke for påkobling til offentlig avløpsnett.** Dersom utslippet kan påkobles kommunalt nett gjelder andre krav enn det som omtales her.

Det er ditt ansvar som eier (tiltakshaver) å fylle ut en nøyaktig og fullstendig søknad med alle opplysninger kommunen trenger for å kunne behandle søknaden. Behandlingen av søknaden starter når et fullstendig utfylt søknadsskjema med alle nødvendige vedlegg foreligger.

Hva må du gjøre i god tid før du søker?

Ta kontakt med kommunen for å få vite hvilke krav og eventuelle lokale tilpasninger som gjelder der du vil slippe ut avløpsvann. Finn ut hva som kreves av informasjon og dokumentasjon i en søknad om utslippstillatelse. Kommunen har plikt å gi veiledning om hvordan du skal søke, samt om hvilke vilkår og krav som gjelder. Du må også sjekke med kommunen om det planlagte avløpsanlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven (se også pkt. 3. Eiendom/ byggested).

Innhent nødvendig informasjon og dokumentasjon. Det er du som søker som skal innhente all nødvendig informasjon og vise at det planlagte utslippet er i overensstemmelse med kravene. Det kan ta tid å samle alt, så det er lurt å starte tidlig i prosessen.

Du må varsle naboer og andre spesielt berørte. Med andre spesielt berørte menes for eksempel friluftinteressert og næringsvirksomhet. Når du sender varsel til naboer og berørte parter, skal du samtidig **sende kopi av varsel til kommunen.** Varsel skal sendes ut med svarfrist på minimum fire uker fra varselet er sendt og skal inneholde dato for uttalelsesfrist. Du må sørge for å få kvittering for at varsel er sendt. Oversikt over hvem som er varslet og kvitteringer skal vedlegges søknaden (vedlegg f) sammen med eventuelle uttalelser du har mottatt (vedlegg g). Søknaden kan ikke sendes kommunen før svarfristen på fire uker har gått ut.

Hva må sendes inn til kommunen og hvordan behandles søknaden?

Søknadsskjema hvor **alle** punktene er fylt ut sendes kommunen sammen med **alle** nødvendige vedlegg (se pkt. 7. Vedlegg til søknad). En fullstendig søknad skal behandles av kommunen innen seks uker. Husk at hvis søknaden mangler opplysninger eller dokumentasjon, eller du har søkt om unntak fra rensekrav, vil behandlingen av søknaden ta lengre tid. Kommunen gir beskjed dersom informasjon mangler.

Hvor kan du klage på vedtaket?

Klagefristen er tre uker etter vedtak er gitt. Eventuell klage sendes kommunen innen tre uker.

---

* Personekvivalenter (pe) er et mål på mengde organisk materiale i avløpsvannet. Eksempel på beregning av pe finner du under pkt 2.

Hva kreves av deg når anlegget er i drift?

Anleggets eier plikter å dimensjonere, drifte og vedlikeholde anlegget slik at lekkasjer forebygges og sjenerende lukt unngås. Eventuelle naboklager skal oppbevares i fem år. Kommunen er tilsynsmyndighet og ser til at krav overholdes. Du må derfor oppbevare informasjon om anlegget, drift og lekkasjer slik at kommunen kan få innsyn i dette. Kommunen kan kreve gebyr for tilsyn.

Utfylling av søknadsskjema

1. Ansvarlig (søker)

Her skal du gi alle opplysninger som er nødvendig for at kommunen skal kunne kontakte deg eller sameiet/ organisasjonen som søker om utslippstillatelse. Ansvarlig søker er normalt den som eier og driver anlegget (ansvarlig eier/ tiltakshaver) og som har ansvar for utslipp og vedlikehold. Det er den som er ansvarlig som eventuelt ilegges tvangsmulkt ved overtredelse av krav. Husk at hvis ansvarlig søker ikke er den samme som ansvarlig eier, skal dette oppgis under pkt. 8. Eventuelle merknader.

2. Søknaden gjelder

Her skal du oppgi om søknaden gjelder et nytt utslipp eller en vesentlig økning av utslipp. Med vesentlig utslipp menes for eksempel installering av vannklosett, dusj, bad eller våtrom, at flere boliger kobles til anlegget etc. Det er opp til kommunen å avgjøre hva som er vesentlig økning i det enkelte tilfelle. Videre må du oppgi om søknaden gjelder helårsbolig, fritidsbolig og/ eller annen bygning, samt antall bygninger i de ulike kategoriene. Hvis vannklosett skal installeres må dette oppgis her.

Utslippets størrelse skal oppgis i antall personekvivalenter (pe). Man kan finne pe på flere måter, men som hovedregel sier vi :

- Utslipp fra hus og hytter med innlagt vann og vannklosett: 1 person = 1 pe
- Utslipp fra hytter med innlagt vann, uten vannklosett: 1 person = 0,3 pe
- Utslipp fra hytter uten innlagt vann og vannklosett: 1 person = 0,1 pe

Ta kontakt med kommunen dersom du er usikker på hvordan du beregner utslippets forventede størrelse.

3. Eiendom/ byggested

Her skal du oppgi gårdsnummer (gnr) og bruksnummer (bnr), samt adresse på bygningen/e som det søkes utslipp fra. Gårds- og bruksnummer får du ved å henvende deg til kommunen.

Du må sjekke med kommunen om utførelsen av det planlagte avløpsanlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven. Hvis utførelsen av avløpsanlegget ikke er i samsvar med kommunens planer, må du innhente samtykke fra plan- og bygningsetaten. Husk å

oppgi dato for når samtykket ble gitt. Dersom kommunen ikke vil gi samtykke kan ikke anlegget bygges/ etableres.

4. Utslippssted

Her skal du gi opplysninger om utslippsområdet. Det vil si om avløpsvannet går til innsjø, bekk/elv, elvemunning, sjø osv... Du skal også oppgi navn på lokalitet og kartkoordinatorer. Koordinater vil du finne på et økonomisk kart/ plankart (målestokk 1: 5000 eller større) fra Statens Kartverk. Denne typen kart vil du få tak i hos kommunens oppmålingsavdeling (karttjenesten/ teknisk kontor) og Fylkeskartkontoret. Du kan også laste ned kart på www.bergenskart.no. Husk å oppgi hvilket kartdatum du bruker, for eksempel WGS 84.

Avløpsanleggets plassering og utslippssted skal merkes av på kartet. På samme kart skal du også merke av eiendomsgrenser og eventuell adkomst via vei (for slamtømming, vedlikehold etc.). Kartet vedlegges søknaden (vedlegg c).

Gjelder søknaden utslipp til vann, må du oppgi hvor mange meter under laveste vannstand avløpet slippes ut (utslippsdyp). Dersom det skal slippes ut mindre enn to meter under laveste vannstand skal dette oppgis og begrunnelse under pkt. 8. Eventuelle merknader.

5. Rensegrad

Hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du planlegger utslippet, er avhengig av om utslippsstedet ligger i et følsomt/ normalt eller mindre følsomt område, om det er brukerkonflikter involvert og om det er fare for overgjødning.

5.1 Følsomt/ normalt område

Hvis stedet du vil slippe ut til er klassifisert som følsomt/ normalt område, setter du kryss i boks 5.1. Deretter må du gjøre en vurdering av eventuelle brukerkonflikter og fare for overgjødning. Hvis det er brukerinteresser involvert, skal du krysse av i boks 5.1a (90% reduksjon av fosfor, 90% reduksjon av BOF_5 , som er det strengeste rensekravet).

Hvis det ikke er brukerinteresser involvert, men fare for overgjødning, setter du kryss i boks 5.1b (90% reduksjon av fosfor og 70% reduksjon av BOF_5).

Hvis det verken er brukerinteresser eller fare for overgjødning, setter du kryss i boks 5.1c (60% reduksjon av fosfor og 70% reduksjon av BOF_5).

Gjelder søknaden kun gråvann (avløpsvann som ikke inneholder klosett vann) som slippes ut i stedegne løsmasser eller eget gråvannsanlegg skal du krysse av i boks 5.1d (stedegne løsmasser eller tilsvarende).

5.2 Mindre følsomt område

Hvis stedet du vil slippe ut til er et mindre følsomt område skal du sette kryss i boks 5.2. Kryss av for om rensingen tilfredsstillende **enten** 5.2a (20% reduksjon av suspendert stoff) **eller** 5.2b (maksimum 180 mg suspendert stoff/ liter).

Gjelder søknaden gråvann som skal slippes ut til mindre følsomt sjøvannsresipient, er det ikke krav til rensing og du må krysse av i boks 5.2c (Urenset).

Dersom du søker unntak fra rensekravene skal du krysse av i boks 5.3 (Det søkes unntak fra § 12-8 til 12-9). Husk at begrunnelse/ spesifisering for ønske om unntak fra rensekrav må vedlegges søknaden (vedlegg a).

Under punktet **Type renseanlegg** skal du oppgi hva slags renseanlegg du ønsker å installere. Anleggets rensegrad skal dokumenteres. Dokumentasjon skal legges ved søknaden (vedlegg b).

Hvis du skal installere et ferdigprodusert minirensesanlegg, må dette være testet i henhold til NS-EN 12566-3. Sjekk at anlegget har CE- merke (NS-EN 12566-3) og at rensegraden til minirensesanlegg tilfredsstiller rensekravet for ditt utslipp (du har angitt rensekrav under pkt 5. Rensegrad).

Dokumentasjon av rensegrad for minirensesanlegg må minst inneholde følgende opplysninger:

- Navn på firma/ institusjon som har utført testen
- Dato for testrapport
- Oppnådd reduksjon i hht. NS-EN 12566:
  - o Organisk stoff BOF₅
  - o Organisk stoff KOF
  - o Suspendert stoff SS (% reduksjon)
  - o Totalfosfor tot-P (% reduksjon)
- Slamproduksjon (m³ / år)
- Temperatur under testforhold (°C)

Dokumentasjon for rensegrad for andre renseløsninger

Dokumentasjon for rensegrad for andre renseløsninger enn minirensesanlegg må inneholde en beskrivelse av anlegget som viser at anlegget er dimensjonert og utformet slik at det tilfredsstiller rensekravet. Nærmere veiledning om hva vedlegget skal inneholde er beskrevet på nettstedet www.avlop.no.

Anleggets dimensjonerte størrelse skal angis i antall prosentekvivalenter (pe). Dette vil du kunne finne for eksempel i anleggsleverandørens dokumentasjon. Vurdering av hvor stort anlegg du skal velge bør gjøres med et perspektiv på ti år. Dimensjoneringen kan ikke være mindre enn utslippets forventede størrelse som du har oppgitt under pkt. 2, og bør uansett ikke være dimensjonert for mindre enn 5 pe.

6. Opplysninger om bistand fra nøytral fagkyndig

Her skal du oppgi hvem (nøytral fagkyndig person/ firma/ leverandør) som har bistått deg med dokumentasjon av rensegrad, utforming og dimensjonering av anlegget, og hvem som vil bistå med installasjon av renseanlegg. **Vær oppmerksom på at anleggets rensegrad skal være utført av en nøytral fagkyndig. Du har ikke anledning til å dokumentere rensegraden selv.** Husk at dokumentasjon av rensegraden skal legges ved søknaden (vedlegg b).

7. Vedlegg til søknaden

Søknaden regnes ikke som fullstendig før alle nødvendige vedlegg foreligger. Mangler det nødvendige vedlegg vil søknaden ikke kunne bli behandlet. Under finner du en liste over nødvendige vedlegg:

- a) **Begrunnelse for ønske om unntak fra 12-8 til 12-9. Hvis du søker om unntak fra rensekrav skal dette begrunnes særskilt. Vær oppmerksom på at dersom det søkes om unntak fra krav, gjelder ikke kommunens saksbehandlingsfrist på seks uker.**
- b) **Dokumentasjon av rensegrad jf. 12-10 og beskrivelse av anlegg**
- c) **Plassering av avløpsanlegg, utslippssted, eiendomsgrenser og adkomst via vei på kart i målestokk 1: 5000 eller større.**
- d) **Liste over eiendommer tilknyttet avløpsanlegget med gnr, bnr og adresse**
- e) **Oversikt over interesser som blir berørt (drikkevannsforsyning, rekreasjon, næringsvirksomhet etc.) Beskrivelse av tiltak for å motvirke interessekonflikter og tiltak for å ivareta helse og miljø**
- f) **Oversikt over hvem som er varslet om planlagt utslipp (naboer, kommunelege og andre spesielt berørte)**
- g) **Eventuelle mottatte uttalelser**

8. Eventuelle merknader (ikke obligatorisk)

Her kan du skrive eventuelle merknader du mener er nyttig informasjon for kommunen når søknaden behandles.

9. Underskrift og erklæring

Merk at det er ansvarlig eier som skal undertegne søknaden. Ansvarlig eier innestår for at det er gitt riktige og fullstendige opplysninger og at eier forplikter seg til å følge de angitte bestemmelsene, herunder bestemmelser som gjelder drift og vedlikehold